

2018 წელს გამოცემული სახელმძღვანელოები

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	გიორგი წულუკიძე	ერგონომიკის საფუძვლები 978-9941-28-126-6	თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	119
2	ნათია ქოჩლაძე, გიორგი წულუკიძე	საკვირაო მობილური ბაზარი 978-9941-28-129-7	თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	48
3	გიორგი წულუკიძე	ავეჯის დიზაინი 978-9941-28-8	თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	120
4	გიორგი წულუკიძე	Эргономика 978-9941-28-121-1	თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	111
5	გიორგი წულუკიძე	Дизайн мебели 978-9941-28-120-4	თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	147
6	ნინო ხაბეიშვილი	დიზაინის ისტორია ISBN 978-9941-28-000-9 (PDF)	თბილისი, „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	117
7	ნინო ხაბეიშვილი	ფერთამცოდნეობა ISBN 978-9941-20-978-9 (PDF)	თბილისი, „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	128
8	ნინო ხაბეიშვილი	ფიტოდიზაინი ISBN 978-9941-28-031-3 (PDF)	თბილისი, „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	107
9	ნინო ხაბეიშვილი	ქალაქის კოლორისტიკა ISBN 978-9941-28-377-2 (PDF)	თბილისი, „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	80
10	ნ. ქოჩლაძე 602 დეპ. ასოც. პროფესორი, დ. დათუკიშვილი 602 დეპ. მოწვ. ასოც. პროფესორი	ბინის ინტერიერი ISBN 978-9941-28-325-3 (PDF)	საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“, 2018	16
11	ნ. ქოჩლაძე 602 დეპ. ასოც. პროფესორი,	ერთბინიანი, ორსართულიანი სახლის	საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური	25

	დ. დათუკიშვილი 602 დეპ. მოწვ. ასოც. პროფესორი	ინტერიერის დაპროექტება და მხატვრულ-დეკორატიული გადაწყვეტა ISBN 978-9941-28-326-0 (PDF)	უნივერსიტეტი“, 2018	
12	ნ. ქოჩლაძე 602 დეპ. ასოც. პროფესორი, დ. დათუკიშვილი 602 დეპ. მოწვ. ასოც. პროფესორი	ИНТЕРЬЕР КВАРТИРЫ ISBN 978-9941-28-328-4 (PDF)	საგამომცემლო სახლი “ტექნიკური უნივერსიტეტი“, 2018	17
13	თინათინ ჩიგოგიძე 602 დეპ. პროფესორი	ინტერიერის დაპროექტირება ISBN 978-9941-28-025-2	საგამომცემლო სახლი “ტექნიკური უნივერსიტეტი“, 2018	127
14	თინათინ ჩიგოგიძე 602 დეპ. პროფესორი	ПРОЕКТИРОВАНИЯ ИНТЕРЬЕРА ISBN 978-9941-28-013-9 (PDF)	„Технический университет“, 2018	127
15	თინათინ ჩიგოგიძე 602 დეპ. პროფესორი	СТИЛИ ИНТЕРЬЕРА ISBN 978-9941-20-996-3 (PDF)	Издательский дом „Технический университет“, 2018	176
16	თინათინ ჩიგოგიძე 602 დეპ. პროფესორი	ТЕКСТИЛЬ И АКСССУАРЫ В АРХИТЕКТУРНОМ ДИЗАЙНЕ ISBN 978-9941-20-983-3 (PDF)	Издательский дом „Технический университет“, 2018	45
17	ლ. ლურსმანაშვილი	სამკერვალო ნაწარმის მასალაში შესრულება	ლ. ლურსმანაშვილი	სამკერვალო ნაწარმის მასალაში შესრულება

1. ერგონომიკა

სასწავლო კურსში განხილულია ერგონომიკის საგანი, მისი მიმართულებები - ანთროპომეტრია, საინჟინრო ფსიქოლოგია, შრომის ფიზიოლოგია და შრომის ჰიგიენა.

სასწავლო კურსის მიზანია დაეხმაროს სტუდენტს ერგონომიკის, როგორც სემეცნიერო დისციპლინის სწორად გააზრებაში, სასწავლო მასალის სრულად ათვისებასა და მიღებული ცოდნის პრაქტიკულ (საპროექტო) გამოყენებაში.

სასწავლო კურსი - ერგონომიკა - განკუთვნილია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტის ბაკალავრიატის სტუდენტებისთვის.

2. საკვირაო მობილური ბაზარი

სასწავლო კურსში განხილულია საკვირაო მობილური ბაზრის განვითარების ეტაპები, ორგანიზების თავისებურებები, მისი განმსაზღვრელი ძირითადი პირობები, მასში მიმდინარე პროცესები და ა. შ.

ყურადღება გამახვილებულია საკვირაო მობილური ბაზრის ორგანიზების ისეთ საკითხებზე, როგორც არის: ბაზრის განთავსების ადგილის შერჩევის პრობლემები, სხვადასხვა ტიპისა და ფუნქციის მქონე დახლისა და მოწყობილობის დაპროექტების პრინციპები და სხვა.

სასწავლო კურსი განკუთვნილია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის, არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტის ბაკალავრიატის სტუდენტებისთვის.

3. ავეჯის დიზაინი

წიგნში მოცემული და განხილულია ავეჯის დაპროექტების ძირითადი პრინციპები, წარმოშობის ისტორია,

ეტაპები და სტილები.

ნაშრომის მიზანია სტუდენტს ასწავლოს სხვადასხვა დანიშნულების მქონე ინტერიერისთვის განკუთვნილი ავეჯის ინდივიდუალური და კომპლექსური დაპროექტება.

დამხმარე სახელმძღვანელო „ავეჯის დიზაინური დაპროექტება“ განკუთვნილია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტის ბაკალავრიატის სტუდენტებისთვის, რომლებიც სწავლის პროცესში გადაიან ავეჯის დიზაინური დაპროექტების სასწავლო კურსს.

4. Эргономика

В лекционном курсе обсуждён и рассмотрен предмет эргономики, его основные направления - антропометрия, инженерная психология, физиология труда и гигиена труда.

Цель курса - помочь учащимся научиться правильно осознать эргономику как научную дисциплину, полностью освоить учебные материалы и использовать их в практике (проектировании).

Материал декций предназначен для факультета архитектуры, градостроительства и дизайна Грузинского технического университета - для студентов бакалавриата и магистратуры, которые в процессе учёбы изучают курс эргономики.

5. Дизайн мебели

Лекционный курс посвящен основным принципам проектирования мебели, истории, этапам развития и стилям дизайна мебели.

Материал курса призван научить студентов индивидуальному и комплексному проектированию мебели для интерьеров с различными функциями.

«Дизайн мебели» предназначен для студентов факультета архитектуры, градостроительства и дизайна Грузинского технического университета, которые в процессе учения проходят учебный курс дизайна мебели.

6. დიზაინის ისტორია

საღეგეო კურსში თანამიმდევრულად მოცემულია დიზაინის განვითარების ისტორია, მისი ფორმირების ეტაპები, ფუნდამენტური ასპექტები და პრინციპები, ასევე დიზაინის თეორიის გაცნობიერებისთვის აუცილებელი თეორიული საკითხები: ერგონომიკა გარემოს დიზაინში, კონსტრუქციისა და დიზაინის კავშირი, მასალის როლი დიზაინში, ავეჯის დი-ზაინი და მისი სტილები, გრაფიკული დიზაინის თავისებურებანი, უნივერსალური დიზაინის კანონზომიერებები, ქუჩის ხელოვნება – street art და სხვ.

წიგნში დიდი ყურადღება ეთმობა არქიტექტურული დიზაინის, მათ შორის საზოგადოებრივი სივრცეების კეთილმოწყობის საკითხებს, ნაჩვენებია თანამედროვე საქალაქო გარემოს დიზაინის კრეატიული გადაწყვეტები, რომელთა შედეგადაც მიიღწევა გამომსახველობითი და ეფექტური ვიზუალური კომუნიკაცია.

გამოცემა განკუთვნილია არქიტექტურისა და დიზაინის სპეციალობის სტუდენტებისთვის, ასევე დიზაინის საკითხებით დაინტერესებული პირებისთვის.

7. ფერთამცოდნეობა

ლექციების კურსში თანამიმდევრულადაა მოცემული ფერის შესახებ მეცნიერების განვითარების მოკლე ისტორია. ასევე ის თეორიული საკითხები, რომლებიც აუცილებელია ფერთა კონცეპტუალური თეორიების ანალიზისთვის - ფერის აღქმის ძირითადი კანონზომიერებები, ფერის ფიზიოლოგიური, ფსიქოლოგიური და ოპტიკური ზემოქმედება ადამიანზე, ფერის ფიზიკური ბუნება და სხვა. აღწერილია ფერთა თეორია წელიწადის დროთა მიხედვით და მოყვანილია ამ თეორიის პრაქტიკაში გამოყენების მაგალითები.

წიგნში დიდი ყურადღება ეთმობა ფერთი ჰარმონიის ტიპოლოგიას, დიზაინ-დაპროექტებაში მისი გამოყენების პრინციპებსა და ფერის როლს დიზაინის სხვადასხვა ობიექტის კომპოზიციაში - ფერთი გადაწყვეტის საკითხებს როგორც ინტერიერში, ისე საქალაქო გარემოში.

გამოცემა განკუთვნილია არქიტექტურისა და დიზაინის სპეციალობის სტუდენტებისთვის, ასევე ფერთამცოდნეობის საკითხებით დაინტერესებული ყველა პირისთვის.

8. ფიტოდიზაინი

საღებულო კურსში თანამიმდევრულადაა მოცემული ფიტოდიზაინის ფორმირების ისტორია, ფიტოდეკორირების ძირითადი კომპოზიციური ხერხები, ასპექტები და პრინციპები, ასევე ის თეორიული საკითხები, რომლებიც აუცილებელია ფიტოდიზაინის თეორიის გაცნობიერებისთვის: პროპორცია, ფერი, ფორმა, ფონი, სახეობათა რაოდენობა და სხვ. საღებულო კურსში დიდი ყურადღება ეთმობა როგორც ინტერიერის, ისე ექსტერიერის ფიტოდეკორირებას - აივნების, ტერასების, სახურავების, შენობათა კედლების, საქალაქო სივრცეების ფიტოდიზაინს. განხილულია დღეს პოპულარული ისეთი თემები, როგორცაა „ყვავილთა არანჟირების“ ხელოვნება - იკებანა, ბონსაის სტილები, „მწვანე ქანდაკებები“ და სხვ.

კურსი განკუთვნილია, არქიტექტურისა და დიზაინის სპეციალობის სტუდენტებისთვის, ასევე გამწვანების და დეკორის საკითხებით დაინტერესებული ყველა პირისთვის.

9. ქალაქის კოლორისტიკა

ურბანიზირებულ გარემოში ფერის ენა ვლინდება კოლორისტიკაში, რომელიც წარმოადგენს არქიტექტურულ-ქალაქთმშენებლობითი და დიზაინერული დაპროექტების სპეციალურ ობიექტს. საღებულო კურსში თანამიმდევრულადაა მოცემული ქალაქის კოლორისტიკის განვითარების ისტორია, ევროპის ქალაქების პოლიქრომიის დაცემისა და აყვავების პერიოდები, თანამედროვე ქალაქების კოლორისტიკაში გამეფებული ტენდენციები. დიდი ყურადღება ეთმობა გარე რეკლამას როგორც ქალაქში ფერის ერთ-ერთ მატარებელს, ქუჩის ხელოვნებას - გრაფიტის. განხილულია ასევე ქალაქის ბუნებრივი და ხელოვნური განათების საკითხები და ამ კონტექსტში თანამედროვეობის გამოწვევა - მედიაფასადი.

გამოცემა განკუთვნილია არქიტექტურისა და დიზაინის სპეციალობის სტუდენტებისთვის, ასევე კოლორისტიკის საკითხებით დაინტერესებული პირებისთვის.

10. ბინის ინტერიერი

მეთოდური მითითება განიხილავს ბინის სათავსებს, მათ ფუნქციურ ზონებს. აღწერილია შესასრულებელი პროექტის შემადგენლობა და წარმოდგენის სახე. გამოცემა განკუთვნილია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტის ბაკალავრიატის სტუდენტებისთვის, რომლებიც სწავლის პროცესში გადაიან საცხოვრებელი შენობების ინტერიერის დაპროექტების სასწავლო კურსს.

11. ერთბინიანი, ორსართულიანი სახლის ინტერიერის დაპროექტება და მხატვრულ-დეკორატიული გადაწყვეტა

მეთოდური მითითებაში “ერთბინიანი ორსართულიანი სახლის ინტერიერის დაპროექტება და მხატვრულ-დეკორატიული გადაწყვეტა“ განხილულია ორსართულიანი ერთბინიანი სახლის ტიპები, მათი ფუნქციური ზონები. მოცემულია ზონის შესაბამისი ავეჯის სქემატური ნახაზები, აღწერილია კიბის და ბუხრის სახეობები, განათების ტიპები, მასალის, ფაქტურის, ტექსტილის როლი და ადგილი ინტერიერში, მათი ფუნქციური და მხატვრულ-დეკორატიული ღირებულებები. მითითებულია შესასრულებელი პროექტის შემადგენლობა და წარმოდგენის სახე. ნაშრომი განკუთვნილია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის, ურბანისტიკისა და დიზაინის ფაკულტეტის მაგისტრატურის სტუდენტებისათვის, რომლებიც სწავლის პროცესში გადაიან საცხოვრებელი შენობების ინტერიერის დაპროექტების სასწავლო კურსს.

12. Интерьер квартиры

წარმოდგენილი მეთოდური მითითება ამავე თემაზე შესრულებული ქართულენოვანი ნაშრომის რუსული თარგმანია. მეთოდური მითითება განიხილავს ბინის სათავსებს, მათ ფუნქციურ ზონებს. აღწერილია შესასრულებელი პროექტის შემადგენლობა და წარმოდგენის სახე. გამოცემა განკუთვნილია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტის ბაკალავრიატის რუსულენოვანი ჯგუფის სტუდენტებისთვის, რომლებიც სწავლის პროცესში გადაიან საცხოვრებელი შენობების ინტერიერის დაპროექტების სასწავლო კურსს.

13. ინტერიერის დაპროექტირება

საღეჭიო კურსში - ინტერიერის დაპროექტირება განხილულია ყველა ის საკვანძო საკითხი, რომელიც უნდა გაიზაროს სტუდენტმა პროექტზე მუშაობის პროცესში. ნაშრომში თანმიმდევრულად და სტუდენტისთვის გასაგები ენით არის გადმოცემული ინტერიერის ძირითადი მახასიათებლები, ინტერიერის ფუნქციონალურ-სივრცითი წყობისა და კომპოზიციური ფორმირების თავისებურებანი, ერთიანი შიდა სივრცის ორგანიზების პრინციპები, შიდა სივრცის გავლენა ადამიანის ფსიქიკასა და ფიზიოლოგიაზე, ინტერიერის ზონირების და ზონათა შორის კავშირების ორგანიზების ძირითადი ხერხები. ასევე განხილულია ბინების ტიპები და მათი ინტერიერის თავისებურებები, ინტერიერში მიკროკლიმატის, ბუნებრივი და ხელოვნური განათების, აკუსტიკის თავისებურებები და ორგანიზების პრინციპები. კურსის ათვისება სტუდენტს შესძენს მარტივი გეგმარებითი სტრუქტურის მქონე საცხოვრებლის ინტერიერის დაგეგმარების თეორიულ და პრაქტიკულ ცოდნას. მას ჩამოუყალიბდება შემოქმედებითი აზროვნება და წარმოსახვა. გამოცემა განკუთვნილია პროგრამა „არქიტექტურის“ ბაკალავრიატის სტუდენტებისათვის.

14. Проектирования интерьера

მნიშვნელოვანია არქიტექტურის სპეციალობის სტუდენტებმა შეისწავლონ ინტერიერის პროექტირების საკითხები. სწორედ ამიტომ, არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტზე, რუსულენოვან საბაკალავრო პროგრამაში "არქიტექტურა", შევიდა სასწავლო კურსები: „Проектирование Интерьера. წარმოდგენილი ლექციების კურსი არის იგივე დასახელების ქართულენოვანი ლექციების კურსის რუსული თარგმანი.

15. Стили интерьера

ინტერიერის ყოველი სტილი შედგება ელემენტთა სიმრავლისგან, რომლებიც ქმნიან მასთან დაკავშირებული ქვეყნისა და ეპოქის განუმეორებელ ატმოსფეროს. ინტერიერის ისტორიული, ეთნიკური თუ თანამედროვე სტილის შექმნისას ყოველთვის გაითვალისწინება მისი აგების „კანონები და წესები“. ამიტომ პროფესიულ პრაქტიკაში, სხვადასხვა დანიშნულების შენობების ინტერიერების მხატვრულ-გეგმარებითი გადაწყვეტისას მნიშვნელოვანია ინტერიერის სტილების მახასიათებლების, მათი თავისებურებების ცოდნა. სწორედ ამიტომ, არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტზე, როგორც ქართულენოვან, ისე რუსულენოვან საბაკალავრო პროგრამაში "არქიტექტურა", შევიდა სასწავლო კურსი ინტერიერის სტილების შესახებ - „Стили интерьера“.

საღეჭიო კურსში - „Стили интерьера“ - თანმიმდევრულად და სტუდენტისთვის გასაგებად არის ჩამოყალიბებული ინტერიერში ისტორიული, ეთნიკური და თანამედროვე სტილისტური მიმართულებების და მათთვის დამახასიათებელი ნიშან-თვისებების აღწერა.

16. Текстиль и аксессуары в архитектурном дизайне

ტექსტილი და აქსესუარები ძალიან დიდ როლს თამაშობენ ინტერიერში, ქმნიან კომფორტსა და სიმყუდროვეს ატმოსფეროს. მათ გარეშე წარმოუდგენელია თანამედროვე ინტერიერი. ხშირად სწორედ ტექსტილს შეაქვს ხოლმე ფერითი აქცენტები ნებისმიერი სივრცის საერთო პალიტრაში. ინტერიერში ეს ორი კომპონენტი ქმნის განწყობილებას. ამასთან მნიშვნელოვანია მათი ფუნქციურობაც, ფაქტურა, ნახატი, ფერი. სწორედ ამიტომ, არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტზე რუსულენოვან საბაკალავრო პროგრამაში "არქიტექტურა" შევიდა შესაბამისი სასწავლო კურსი „Текстиль и аксессуары в архитектурном дизайне“.

სასწავლო კურსში თანმიმდევრულად და სტუდენტისთვის გასაგებად არის ჩამოყალიბებული ტექსტილის განვითარების ისტორია, ტექსტილითა და აქსესუარებით არქიტექტურული სივრცის დეკორირების ხერხები.

17. სამკერვალო ნაწარმის მასალაში შესრულება

1. დამხმარე სახელმძღვანელოში განხილულია ტანსაცმლის ფუნქციები, ზომები, ფორმა, ფორმაწარმოქმნის ელემენტები, ქალის, მამაკაცის და ბავშვის სხვადასხვა ასორტიმენტის ნაწარმის ინფორმაციული ბაზის დამუშავება (ესკიზის შექმნა, მოდელის გარეგნული აღწერილობის შედგენა, მასალის შერჩევა). დეტალების

სპეციფიკაციის შედგენა, ტექნოლოგიური დამუშავების მეთოდები და თანმიმდევრობა. თარგების დამზადების მეთოდები, საშუალებები და აგების სქემები. დამხმარე სახელმძღვანელო განკუთვნილია სამოსის დიზაინის და მსუბუქი მრეწველობის ნაწარმის ტექნოლოგიის და კონსტრუირების სპეციალისტებისათვის.

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ნინო იმნაძე	სალექციო კურსი: არქიტექტურის თეორია და პრაქტიკა, კვლევა-განზოგადება ISBN 978-9941-28-022-1	ელექტრონულად	223 გვ.
<p>ვრცელი ანოტაცია (ქართულ ენაზე)</p> <p>სალექციო კურსში წარმოდგენილია არქიტექტურის თეორია და მისი ინტერპრეტაციის პრაქტიკა, თანამედროვე არქიტექტურის ძირითადი კონცეფციები და ამა თუ იმ თეორიული მიდგომების გამოყენების შესაძლებლობა კონკრეტული ობიექტის ანალიზისას. განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილებულია არქიტექტურული შემოქმედების ფსიქოლოგიურ და სოციალურ ასპექტებზე.</p> <p>სალექციო კურსი მოიცავს ისეთ საკითხებს, როგორცაა: შემოქმედებითი ჰიპოტეზები, ტრადიცია და ტანამედროვეობა, რეგიონალიზმი არქიტექტურაში, ისტორიზმის ფაქტორი XXI საუკუნის არქიტექტურაში, ახალი სენობა ისტორიულ და ლანდსაფტურ გარემოში; კონტექსტი და კონტრასტი, იდუსტრიული არქეოლოგია და სხვა.</p> <p>ნაშრომი განკუთვნილია სტუ-ს არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტის მაგისტრანტებისთვის. იგი გამოადგება დაინტერესებულ პირებსაც.</p>				

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	მაია დავითაია, მაია ძიძიგური	მეთოდოლოგიური მითითება თემაზე: „არქიტექტურული კრიტიკა-არქიტექტურული კვლევის მეთოდოლოგია“	თბილისი, საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“, 2018, ISBN 978-9941-28-317-8	51გვ.
2	ნიკოლოზ შავიშვილი, მაია დავითაია	სახელმძღვანელო „კოდები და ნიშნები არქიტექტურაში“	საგამომც. სახლი „ტექნიკური უნი-ვერსიტეტი“, გამოცემის პროცესშია	130 გვ.

3	მაია დავითაია	„მსოფლიო არქიტექტურის ისტორია“ - ანტიკური სამყარო, ადრექრისტიანული და ბიზანტიის პერიოდები (წიგნი მეორე)	საგამომც. სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“, 2018, ISBN 978-9941-28-019-1	194 გვ.
---	---------------	---	--	---------

1. მეთოდოლოგიური მითითება თემაზე: „არქიტექტურული კრიტიკა - არქიტექტურული კვლევის მეთოდოლოგია“ განკუთვნილია არქიტექტურის, ურბანისტიკის და დიზაინის ფაკულტეტის მაგისტრატურის პროგრამა „არქიტექტურათმცოდნეობის“ სტუდენტებისათვის.

არქიტექტურული კრიტიკა შეიცავს არქიტექტურულ-კრიტიკული მოღვაწეობის ძირითად თეორიულ და მეთოდოლოგიურ ასპექტებს და წარმოაჩენს „არქიტექტურათმცოდნეობის“ თანამედროვე მეთოდებსა და მიდგომებს. არქიტექტურულ-ისტორიული კვლევა არქიტექტურათმცოდნეობის ის ნაწილია, რომლის შესრულებისას მაგისტრანტს საშუალება ეძლევა რეალურად გამოიყენოს მიღებული თეორიული ცოდნა არქიტექტურული კრიტიკის ასპექტში. მეთოდოლოგიური მითითებაში განხილულია არქიტექტურულ-ისტორიული კვლევის მეთოდოლოგიის საფუძვლები, განსაზღვრულია კვლევის სრულყოფილად ჩატარებისთვის შესასრულებელი სამუშაოები (ჩამონათვალი მოიცავს შვიდ პუნქტს), რაც ეფუძნება საქართველოს კანონს კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ (2007 წ.), მუხლი 43, შეფასებული და დასაბუთებულია მაგისტრანტის მიერ ამგვარი სამუშაოების შესრულების მნიშვნელობა პროფესიონალი არქიტექტურის კრიტიკოსის ჩამოყალიბებისთვის. წარმოდგენილი მეთოდოლოგიური მითითება დაეხმარება მათ დავალების შესრულებაში.

ნაშრომში წარმოდგენილია რამდენიმე არქიტექტურულ-ისტორიული კვლევის ნიმუში შესრულებული მეთოდოლოგიური მითითების ავტორებისა და მაგისტრანტის მიერ.

2. არქიტექტურა არასოდეს ყოფილა ის, რასაც მასზე პრიმიტიული ადამიანი ფიქრობდა. მის წარმოდგენაში, იგი უბრალო თავშესაფარი, დამცავი გარსი, წარმოების, დასვენების, განმარტოების ან სხვა ფუნქციის მზიდი კონტეინერია, და სხვა არაფერი. შედარებით უფრო გათვითცნობიერებული ადამიანისთვის იგი, უკეთეს შემთხვევაში, შეიძლება იყოს ერთგვარი შეფასების საგანი, ძირითადად, წყვილების დაპირისპირების გზით: გამოსადეგი-გამოუსადეგარი, კარგი-ცუდი, ლამაზი-უმწონო, დიდი-პატარა, ახლო-შორი, მაღალი-დაბალი, ვიწრო-გამოღილი, ბნელი-ნათელი, ცივი-თბილი, და ა.შ.

სინამდვილეში, არქიტექტურა საერთოდ არ შეიძლება შეფასდეს საგნობრივი კატეგორიით: რა მომენტშიც მისი აღწერა გადასცდა (და დაგვეთანხმეთ, ამგვარი გადაცდენის პირველი შემთხვევა უახლოვდება ადამიანში ცნობიერების გაჩენის მომენტს) თავშესაფარის, დამცავი გარსის, ან რაიმე სხვა ფუნქციონალური სივრცის აღწერას, მან მაშინვე შეიძინა მეტაფიზიკური შინაარსი და მეტი აღარ დაექვემდებარა რედუქციონისტულ შეხედულებებს.

ეს იმიტომ მოხდა, რომ ყველაზე მარტივ, პირველად თავშესაფარსაც კი ჰყავდა საკუთარი შემოქმედი, ავტორი, რომელმაც საკუთარ თავზე აიღო ის პასუხისმგებლობა, რომ მისი ამოცანა გადასცდომოდა მზიდი კონტეინერის აგების აუცილებლობას და გადასულიყო მოთხოვნილებაში

მის შემოქმედებას დაეკმაყოფილებინა გამოუთქმელი, აუხსნელი, ზე-ფუნქციონალური, ძნელად არტიკულირებადი და პრაქტიკულად დაუთვლადი.

შედაგად, რასაც არქიტექტურა დაერქვა და ამაღლდა იმაზე, რაც დარჩა შენობად, უმაღლესი შევიდა დიალოგში ჯერ პრიმიტიულ ადამიანთან და მერე შეეცადა ხელი შეეწყოს მისთვის იმაში, რომ მისგან შედარებით უფრო გათვითცნობიერებული ადამიანი გამოსულიყო.

შენობა ამას ვერასოდეს შეძლებს. არქიტექტურა, დადგა რა ფერწერის, ქანდაკების, მუსიკის, ცეკვის, თეატრის და ხელოვნების სხვა დარგების რიგში, ამას ემსახურება. შესაბამისად, იგი ამ დარგებთან ერთად ადამიანთან კომუნიკაციაში შედის გარკვეული სიგნალების მეშვეობით, რომლებიც ამა თუ იმ დარგისთვის დამახასიათებელია (მაგ., მუსიკა - ბგერით; ცეკვა - სხეულის მოძრაობით; ფერწერა - სიბრტყეზე გამოსახულებით, ქანდაკება კი - სივრცეში, და ა.შ.). არქიტექტურის სიგნალები იმ სივრცულ გამოსახულებებიდან გამოდის, რომელსაც იგი ქმნის.

საუკუნეთა განმავლობაში, მას შემდეგ, რაც არქიტექტურამ ჯერ გაუბედავად დაიწყო და შემდგომში გააგრძელა გარკვეული კანონზომიერებების ჩვენება - მასალა; ზომა; ცარიელისა და შევსებული თანაფარდობა; სტრუქტურული ლოგიკა და ტექტონიკის წესები; ეკონომიკა; ფერი; ზემოქმედება და მრავალი სხვა - მან ასევე დაიწყო და შემდგომში გააგრძელა მის მიერ გაცემული სიგნალების ერთგვარი კოდირება და მათი წარმოდგენა ნიშანთა გარკვეული სისტემების სახით.

ეს წიგნი ეძღვნება კოდებსა და ნიშნებს არქიტექტურაში, თუმცა არ განიხილავს მათ უძველესი პერიოდიდან და ეცდება მოქმედ სისტემებზე მოახდინოს ფოკუსირება. ცხადია, რომ წიგნის ობიექტის ამგვარი დავიწროება არ ათავისუფლებს მის ავტორებს აუცილებლობიდან სათანადო ადგილას ისტორიული წანამდღვრები წარმოაჩინონ და ადგილი დაუთმონ მათი მნიშვნელობის აღწერას, და არც პასუხისმგებლობისგან, რომელიც ამგვარი განხილვისას შეცდომებს და გადაცდომებს, ან არასწორ შეფასებებს და უყურადღებო გამონათქვამებს მოყვება. ამგვარი შეცდომები და უზუსტობები შესაძლოა მოხდეს წიგნის მთავარი საგნის აღწერის დროსაც, რაც მით უმეტეს არ უხსნით მათ პასუხისმგებლობას. თუმცა ისინი იმედოვნებენ, რომ რადგან კოდებისა და ნიშნების თემა კარგადაა გაშუქებული მსოფლიო ლიტერატურაში და მათ უხვი მასალა დაუგროვდათ მის გადმოსაცმად, ეს პირველი მოკრძალებული მცდელობა თემა ქართულ ლიტერატურაში ცალკე წიგნად გაშუქდეს არ დარჩება კრიტიკული, მაგრამ კონსტრუქციული და კეთილგანწყობილი შეფასების გარეშე.

3.წინამდებარე წიგნი “მსოფლიო არქიტექტურის ისტორია“- ანტიკური სამყარო. ადრექრისტიანული და ბიზანტიის პერიოდები (წიგნი მეორე) წარმოადგენს სახელმძღვანელოების გამოცემათა სერიის ნაწილს, რომელიც მოიცავს მსოფლიო არქიტექტურის ისტორიას. მასში განხილულია ძველი საბერძნეთის, ანტიკური რომის, ადრექრისტიანული და ბიზანტიის ხუროთმოძღვრების პერიოდები და ამ ეპოქის მნიშვნელოვანი ძეგლები და სახვითი ხელოვნების ნიმუშები. წიგნი გათვალისწინებულია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის არქიტექტურის ფაკულტეტისა და სხვა უმაღლესი სასწავლებლების ჰუმანიტარული ფაკულტეტების ბაკალავრებისათვის.

„მსოფლიო არქიტექტურის ისტორიის“ მეორე წიგნი „ანტიკური სამყარო. ადრექრისტიანული და ბიზანტიური პერიოდები“ განიხილავს ამ ეპოქების მნიშვნელოვან ძეგლებს.

პირველი ნაწილი ეთმობა ძველ საბერძნეთს, რომელიც მნიშვნელოვანი პერიოდია არქიტექტურისა და სახვითი ხელოვნების განვითარების თვალსაზრისით. ძველბერძნული კულტურის გავრცელების არეალი არა მხოლოდ საბერძნეთია, არამედ აღმოსავლეთით

კვიპროსიდან სამხრეთ იტალიამდე და დასავლეთით დღევანდელ საფრანგეთსა და ესპანეთამდე, ჩრდილოეთ შავიზღვისპირეთიდან აფრიკის სანაპიროებამდე მიმოფანტული იყო ელინური ტომების ქალაქები და კოლონიები. მიუხედავად ამისა ძირითად რაიონად, სადაც ყალიბდებოდა ეს დიდი კულტურა ეგეოსის ზღვის სანაპიროები იყო. ძველბერძნული არქიტექტურის განვითარებაში გამოიყოფა შემდეგი პერიოდები: ელინური პერიოდის ჩასახვა, არქაული და კლასიკური პერიოდები და ელინიზმის ეპოქა. სახელმძღვანელოს ამ ნაწილში თანმიმდევრულადაა წარმოდგენილი ამ პერიოდების შესაბამისი არქიტექტურული ძეგლები და სახვითი ხელოვნების ნიმუშები. ანტიკურმა საბერძნეთმა დაგვიტოვა ქალაგგმარების თეორია-საცხოვრებელი კვარტლებისა და საქალაქო ცენტრების განაშენიანების პრაქტიკული მაგალითები, საცხოვრებლის ტიპი, რომელიც ჯერ კიდევ არსებობს ხმელთაშუა ზღვის კლიმატის პირობებში, მრავალფეროვანი საზოგადოებრივი ნაგებობები, არქიტექტურული ანსამბლები, ორდერული სისტემა, ტაძრის ტიპები და სხვ.

წიგნის მეორე ნაწილში განხილულია ანტიკური რომის ისტორია, რომელიც მონათმფლობელური ფორმაციის დასრულების ეტაპია და იყოფა რამდენიმე მნიშვნელოვან პერიოდად: ეტრუსკების პერიოდი, როდესაც შემდგომი განვითარების საფუძველი ახალი არქიტექტურული ტიპები ხდება, კერძოდ, ყალიბდება საცხოვრებლის თვითმყოფადი ფორმები, საკულტო შენობები, სამარხები და საინჟინრო ნაგებობები. მეორე ეტაპი ეს რომის სახელმწიფოს დაარსების, რომის რესპუბლიკის, ხანაა. ამ დროს დასრულდა რომაული არქიტექტურისა და სახვითი ხელოვნების ძირითადი პრინციპების ჩამოყალიბება. მესამე, იმპერატორთა პერიოდი, რომის აყვავების პერიოდადაა მიჩნეული და ის არქიტექტურისა და ქალაქთმშენებლობის განვითარების, ახალი სამშენებლო მიდგომების ჩამოყალიბებას ემსახურება. თავისი არსებობის ცხრა საუკუნის მანძილზე რომაულმა არქიტექტურამ ამ საზოგადოების ცხოვრების თანდათანობითი ტრანსფორმაციის თავისებურებები ასახა. მსოფლიო არქიტექტურაში რომის არქიტექტურული თეორიის როლი ძალიან დიდია.

წიგნის მესამე ნაწილში წარმოდგენილია ადრექრისტიანული პერიოდის არქიტექტურა, რომელიც უკავშირდება რომის იმპერიის მონათმფლობელურ ფორმაციაში მომხდარ სტრუქტურულ ცვლილებებს და ქრისტიანობის გავრცელებას. ადრექრისტიანული არქიტექტურის ისტორია იყოფა ორ პერიოდად: დაარსებიდან კონსტანტინემდე და კონსტანტინედან დასავლეთ რომის იმპერიის დაცემამდე. ადრექრისტიანული არქიტექტურა ერთგვარად ანტიკური ხუროთმოძღვრების დასრულებას, მის ბოლო ეტაპს წარმოადგენს. მან შექმნა ქრისტიანული საკულტო ნაგებობების მრავალი ტიპი - ბაზილიკა და ცენტრული ნაგებობა, რომლებიც შემდგომ გავრცელდა ევროპასა და ქრისტიანულ აღმოსავლეთში. ადრექრისტიანული არქიტექტურის მნიშვნელობა განისაზღვრება იმით, რომ ის დგას ორი ეპოქის - ანტიკურობისა და ფეოდალიზმის ზღვარზე და აერთიანებს მათ.

წიგნის მეოთხე ნაწილში განხილულია ბიზანტიური პერიოდის არქიტექტურა, რომელიც მოიცავს სამ ძირითად პერიოდს: ადრებიზანტიური (V-VIII სს.), შუაბიზანტიური (VIII-XIII სს.), გვიანბიზანტიური (XIII-XV სს.). ბიზანტიური არქიტექტურის მიღწევად ითვლება ცენტრული არქიტექტურული კომპოზიცია, ტაძრის მთავარი ნაწილის გადახურვა გუმბათით, რომელიც შემუშავებულია სხვადასხვა ვარიანტებში და წარმოადგენს ბიზანტიური ხუროთმოძღვრების

მთავარ თემას. ბიზანტიურ არქიტექტურაში დიდი მნიშვნელობა ენიჭებოდა მის ფუნქციონალურ საფუძველს და მასთან დაკავშირებულ კონსტრუქციულ მხარეს. არქიტექტურის მიღწევად მიიჩნევენ ჯვარგუმბათოვანი არქიტექტურული სისტემის შექმნას, რამაც საფუძველი ჩაუყარა მსოფლიო ხუროთმოძღვრების განვითარებას, კერძოდ შემდგომი პერიოდის ცენტრულ ნაგებობებს. ის ანტიკური არქიტექტურისა და აღორძინების არქიტექტურის შუალედური ეტაპია და დღესაც ამაყობს ყველა ხალხის და ყველა ეპოქის უმნიშვნელოვანესი ძეგლით კონსტანტინოპოლის წმინდა სოფიოს ტაძრით.

№	ავტორი/ავტორები	სახელმძღვანელოს სახელწოდება, საერთაშორისო სტანდარტული კოდი ISBN	გამოცემის ადგილი, გამომცემლობა	გვერდების რაოდენობა
1	ვ. ფირცხალავა, გ. მუხიაშვილი	კონსტრუქციები არქიტექტურაში ნაწილი II, ISBN 978-9941-28-018-4 (მეორე ნაწილი) (PDF)	საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	204
<p>საუბრის კურსში განხილულია სამოქალაქო შენობების ძირითადი არქიტექტურულ-კონსტრუქციული სისტემები და გეგმარებითი სქემები. დეტალურადაა გაანალიზებული მრავალსართულიანი და მაღლივი საცხოვრებელ და საზოგადოებრივ შენობებში გამოყენებული კონსტრუქციული სისტემები, თანამედროვე საფასადე სისტემები და მასალები. განხორციელებული არქიტექტურული ობიექტების მაგა ლითებზე განხილულია ფასადისა და არქიტექტურულ-კონსტრუქციული ელემენტების მოწყობის კვანძები.</p> <p>განკუთვნილია არქიტექტურის ფაკულტეტის სტუდენტებისათვის.</p>				
2	ვ. ფირცხალავა, გ. მუხიაშვილი	მაღლივი სამოქალაქო შენობების არქიტექტურულ-კონსტრუქციული სისტემები და გეგმარებითი სქემები, ISBN 978-9941-28-208-9 (PDF)	საგამომცემლო სახლი „ტექნიკური უნივერსიტეტი“	40
<p>დამხმარე სახელმძღვანელოში განხილულია ის ძირითადი არქიტექტურულ-კონსტრუქციული სისტემები და გეგმარებითი სქემები, რომლებიც გამოიყენება სამოქალაქო შენობების დაპროექტებასა და მშენებლობაში. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა იმ კონსტრუქციულ სისტემებს რომლებიც გამოიყენება მრავალსართულიანი და მაღლივი საცხოვრებელი და საზოგადოებრივი ობიექტების მშენებლობაში. წიგნს დართული აქვს ილუსტრაციები.</p> <p>ნაშრომი განკუთვნილია არქიტექტურისა და სამშენებლო სპეციალობის ბაკალავრი-ატისა და მაგისტრატურის სტუდენტებისათვის.</p>				

2018 წლის სასწავლო-სამეცნიერო ლიტერატურის დარგობრივი კომისიის მიერ შესრულებული აქტები ქვემოთ ჩამოთვლილ სტატიებზე, მონოგრაფიებსა და სახელმძღვანელოებზე:

1. მოცემულობა და მეთოდური მითითება პროექტის შესადგენად თემაზე: მარიკა ფოჩხუა, მცირე დასახლება (1000 მცხოვრებზე), 2018 წ.
2. მოცემულობა და მეთოდური მითითება პროექტის შესადგენად თემაზე: ვიტალი ფრანგიშვილი, „მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების ბლოკ-სექციებით ქალაქის ტიპის კვარტალური განაშენიანება“, 2018 წ.
3. თინათინ ჩიგოგიძის რუსულენოვანი ლექციების კურსი „Текстиль и аксессуары в архитектурном дизайне“ 2018 წ.
4. თინათინ ჩიგოგიძის მიერ მომზადებული რუსულენოვანი ლექციების კურსი „Стили интерьера“ 2018 წ.
5. დამხმარე სახელმძღვანელო მაია ჯავახიშვილი, „საცხოვრებელი და საზოგადოებრივი შენობა-ნაგებობების არქიტექტურა“ თემა: „საზოგადოებრივ შენობათა არქიტექტურა“, 2018 წ.
6. გიორგი წულუკიძის დამხმარე სახელმძღვანელო „ავეჯის დიზაინური დაპროექტება“ (რუსულ ენაზე) 2018 წ.
7. გიორგი წულუკიძის დამხმარე სახელმძღვანელო „ერგონომიკა“ (რუსულ ენაზე) 2018 წ.
8. ნათია ქოჩლაძის და გიორგი წულუკიძის მეთოდური მითითება „საკვირაო მობილური ბაზარი“ 2018 წ.
9. მაია დავითაიას სახელმძღვანელო “მსოფლიო არქიტექტურის ისტორია“- ანტიკური სამყარო. ადრექრისტიანული და ბიზანტიის პერიოდები (წიგნი მეორე) 2018 წ.
10. ნინო ხაბეიშვილის ლექციების კურსი „დიზაინის ისტორია“ 2018 წ.
11. გაია ნაცვლიშვილის ქართულენოვანი ლექციების კურსი "სამრეწველო შენობების არქიტექტურული კონსტრუქციები".2018 წ.
12. ვახტანგ ფირცხალავას და გიორგი მუხიაშვილის “მალღივი სამოქალაქო შენობების არქიტექტურულ-კონსტრუქციული სისტემები და გეგმარებითი სქემები”2018 წ.
13. ნინო ხაბეიშვილის ქართულენოვანი ლექციების კურსი "ფერთმცოდნეობა“ 2018 წ.
14. ნიკოლოზ შავიშვილის ლექციების კურსი "მიმდინარე არქიტექტურის ინსტრუმენტები“ 2018 წ.
15. ნიკოლოზ შავიშვილის და მაია დავითაიას სახელმძღვანელო „კოდები და ნიშნები არქ-ში“ 2018 წ.

16. ნათია ქოჩლაძის და დიანა დათუკიშვილის მეთოდური მითითება პროექტირებისთვის თემაზე: "ზინის ინტერიერი" 2018 წ.
17. ნათია ქოჩლაძის და დიანა დათუკიშვილის რუსულ ენაზე მეთოდური მითითება პროექტირებისთვის თემაზე: "Интерьер квартиры" 2018 წ.
18. ნათია ქოჩლაძის და დიანა დათუკიშვილის მეთოდური მითითება პროექტირებისთვის თემაზე: „ერთბინიანი ორსართულიანი სახლის ინტერიერი“ 2018 წ.
19. გიორგი წულუკიძის სალექციო კურსი „ერგონომიკის საფუძვლები“, 2018 წ.
20. გიორგი წულუკიძის სალექციო კურსი „ავეჯის დიზაინი“, 2018 წ.
21. მედეა მელქაძის მეთოდური მითითება პროექტირებისათვის თემაზე: „ახალი საცხოვრისი თანამედროვე ქალაქმაგორმირებელ გარემოში“, 2018 წ.
22. მედეა მელქაძის მეთოდური მითითება პროექტირებისათვის თემაზე „შრომით-გამოსასწორებელი ცენტრი მოზარდთათვის“, 2018 წ.
23. მედეა მელქაძის მიერ მომზადებული მეთოდური მითითება პროექტირებისათვის თემაზე: „სამონასტრო კომპლექსი“, 2018 წ.
24. მედეა მელქაძის მეთოდური მითითება პროექტირებისათვის თემაზე: „ხანდაზმულთა პანსიონი 70-100 ხანდაზმულზე“, 2018 წ.
25. მედეა მელქაძის მეთოდური მითითება პროექტირებისათვის თემაზე: „სოციალური საცხოვრისი“, 2018 წ.
26. მედეა მელქაძის მეთოდური მითითება პროექტირებისათვის თემაზე: „ბიზნესცენტრი“, 2018 წ.
27. ნინო ხაბეიშვილის ლექციების კურსი „ფიტოდიზაინი" 2018 წ.
28. ოთარ ნახუცრიშვილის ლექციების კურსი: „ქალაქი და ტრანსპორტი“, 2018 წ.
29. ვალერი მჭედლიშვილის ლექციების კურსი „ეპოქა და სტილი ინტერიერში“, 2018 წ.
30. ვალერი მჭედლიშვილის მეთოდური მითითება საკურსო პროექტის შესასრულებლად თემაზე: „ღვინის ქარხნის ინტერიერი“, 2018 წ.
31. ვახტანგ ფირცხალავას და გიორგი მუხიაშვილის ლექციების კურსი „კონსტრუქციები არქიტექტურაში“ ნაწილი II
32. მედეა მელქაძის ლექციების კურსი: „საცხოვრისი-ანამნეზი დროსა და სივრცეში“, 2018 წ.
33. თინათინ ჩიგოგიძის ლექციების კურსი: „ინტერიერის პროექტირება“, 10.03.2018 წ. რეგისტრაციის ნომერი: N49.
34. თინათინ ჩიგოგიძის რუსულენოვანი ლექციების კურსი: „Проектирование Интерьера“, 2018 წ.
35. ნინო ხაბეიშვილის ლექციების კურსი: „ქალაქის კოლორისტიკა" 2018 წ.
36. ნიკოლოზ შავიშვილის და ირინე წულაძის ლექციების კურსი: „ახალი მოდერნიზმი და რეგიონალიზმი" 2018 წ.

37. ნინო იმნაძის ლექციების კურსი: „არქიტექტურის თეორია და პრაქტიკა, კვლევა-განზოგადება“, 2018 წ, ISBN 978-9941-28-022-1
38. გიული გეგელიას და ბელა თინიკაშვილის ლექციების კურსი „შენობათა რეკონსტრუქცია, რეგენერაცია, ადაპტაცია“, 2018 წ,
39. ვალერი მჭედლიშვილის მეთოდური მითითება საკურსო პროექტის შესასრულებლად თემაზე: „ნაყინის ქარხნის ინტერიერი“, 2018 წ.
40. ვალერი მჭედლიშვილის ლექციების კურსი „სტილი და სტილისტიკა ინტერიერის დიზაინში“, 2018 წ.
41. ვალერი მჭედლიშვილის მეთოდური მითითება „ნაყინის ქარხნის ინტერიერი“, 2018 წ.
42. მერაბ ბოლქვაძის ლექციების კურსი „ჩვეულებრივი ქალაქის დასასრული“, 2018 წ.
43. მაია დავითაიას და მაია ძიძიგურის მიერ მომზადებული მეთოდური მითითება თემაზე: „არქიტექტურული კრიტიკა - არქიტექტურული კვლევის მეთოდოლოგია“, 2018 წ.